

ಅವಳು ತಣ್ಣನೆಯ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಬೋರಲಾಗಿಡುತ್ತಾಳೆ. ಧರಿಸಿದ್ದ ಉಡುಪು ಮಲಿನವಾಗಿ ಮುಡಿ ಕೆದರಿತ್ತು. ಕಣ್ಣೀರ ಕೋಡಿ ಹರಿದು ಹೋಗಿ ಅಶ್ರುಗ್ರಂಥಿಗಳು ಇನ್ನು ಸ್ವಪಿಸಲಾಗದೆ ನಿಷ್ಕ್ರಿಯಗೊಂಡಿದ್ದವು. ಎರಡು ದಿನಗಳಿಂದ ಅನ್ನ-ನೀರು ಕಾಣದ ದೇಹ ಸೋರಿಹೋಗಿತ್ತು. ಒಡಲ ಉರಿಗೆ ಅವಳ ಭಾವನೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಉರಿದು ಬೂದಿಯಾದಂತಿತ್ತು. ಇಷ್ಟಕ್ಕೂ ಅವಳು ಸಾಮಾನ್ಯಳೇನಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ನಾಡಿನ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ. ಇದ್ದದ್ದು ವೈಭವೋಪೇತ ರಾಜಭವನದಲ್ಲಿ. ಮತ್ತನೆಯ ಹಂಸತೂಲಿಕಾತಲ್ಪ ಇವಳಿಗಾಗಿ ಕಾದಿತ್ತು. ಚಾಮರ ಹಿಡಿದು ಉಪಚರಿಸಲು ಸಖಿಯರ ಹಿಂಡೇ ಸಾಲುಗಟ್ಟಿ ನಿಂತಿತ್ತು. ಅದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟು ಏಕಾಂಗಿಯಾಗಿ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ದಿಕ್ಕಿಲ್ಲದವಳಂತೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದಳು.

ಬಿದ್ದಿದ್ದವಳಿಗೆ ತನ್ನ ಸುತ್ತ ಏನೋ ಬದಲಾವಣೆಯಾದಂತೆನಿಸಿ ಎದ್ದು ಕುಳಿತಳು. ಯದ್ಭೂಮಿಯ ಕಡೆಯಿಂದ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದ ಕೂಗಾಟ ಚೀರಾಟ ಎಲ್ಲಾ ಒಮ್ಮೆಗೇ ನಿಂತು ನಿಶ್ಯಬ್ದ ಹರಡಿತ್ತು. ಕುದುರೆಗಳ ಹೇಶಾರವ, ಗಜಪಡೆಯ ಘೀಳಿಡುವಿಕೆ,

ಸೈನಿಕರ ವೀರಾವೇಶದ ಅಟ್ಟಹಾಸದ ಕೇಳಿ ಎಲ್ಲಾ ಸ್ವಬ್ಧವಾಗಿತ್ತು. ಕಾದಾಡುವಾಗ ಕೈಕಾಲು ಕಳೆದುಕೊಂಡೋ ಅಥವಾ ಪ್ರಾಣಾಂತಿಕವಾಗಿ ಗಾಯಗೊಂಡು ನರಳುತ್ತಿದ್ದವರನ್ನು ರುಗ್ಣಾಲಯಕ್ಕೆ ಕೊಂಡೊಯ್ಯಲು ಇದೇ ಭವನದ ಮುಂದೆ ಸಾಗುತ್ತಲಿದ್ದ ರಥಚಕ್ರದ್ದನಿ ನಿಂತುಹೋಗಿತ್ತು. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಸಹಿಸಲಸಾಧ್ಯವಾದ ಅಗಾಧ ಮಾನ. ಹಾಗಾದರೆ ಯುದ್ಧ ಸಮಾಪ್ತಿಯಾಯಿತೇ? ಅವಳ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವೆಂಬಂತೆ ದೂರದಿಂದ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ರೋದನದ ಧ್ವನಿ ಸಮೀಪಿಸಿತು. ಎದೆಬಡಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಗಟ್ಟಿದನಿಯಲ್ಲಿ ರೋದಿಸುತ್ತಾ ಯುದ್ಧಭೂಮಿಯತ್ತ ಪ್ರವಾಹೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಸಾಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಮೇಲೆದ್ದು ಉಪ್ಪರಿಗೆಯಿಂದ ವೀಕ್ಷಿಸಿದವಳು ಎಲ್ಲಾ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಮಾಡುವುದೇನನ್ನು ಎಂದು ಮನಸ್ಸು ಬದಲಾಯಿಸಿ ಮತ್ತೆ ಭೂಶಾಯಿಯಾದಳು. ಮನಸ್ಸು ಅಂದು ನಸುಕಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದದ್ದು ಮೆಲುಕು ಹಾಕಿತು.

ಇನ್ನೂ ಬೆಳಕು ಹರಿಯುವ ಮುನ್ನವೇ ಸಖಿಯೊಬ್ಬಳು ಓಡಿ ಬಂದು ಲಂಕಾಧೀಶ ಪ್ರಭುಗಳು ಇತ್ತ ಬರುತ್ತಿರುವ ಸುದ್ದಿ ಮುಟ್ಟಿಸಿದ್ದಳು. ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಮಯ ಇವಳ ಭವನದಲ್ಲಿಯೇ ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದವ ಸೀತೆಯನ್ನು ಅಪಹರಿಸಿ ಅಶೋಕವನದಲ್ಲಿ ಬಂಧಿಯಾಗಿಟ್ಟ ಬಳಿಕ ಇವಳನ್ನು ಮುಖಾಮುಖಿಯಾಗಲು ಒಲ್ಲದವನಂತೆ ಇತ್ತ ಬರುವುದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದ. ಈಗ ಪುತ್ರಶೋಕದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿರುವವಳನ್ನು ಸಾಂತ್ವನಗೊಳಿಸಲು ಬರುತ್ತಿರಬೇಕು ಎಂದು ಕೊಂಡು ಮಲಗಿದ್ದವಳು ಮುದುರಿದ್ದ ಉಡುಪು, ಕೆದರಿದ್ದ ಮುಡಿಯನ್ನು ಕೈಯಿಂದಲೇ ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಎದಿರುಗೊಂಡಳು. ಸದಾ ದರ್ಪದಿಂದ ಎತ್ತರದ ಗೂಳಿಯಂತೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದವ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕುಗ್ಗಿಹೋಗಿದ್ದ. ಎಂದಿಗೂ ಯಾರಿಗೂ ತಲೆಬಾಗದವ ಸೋತುಹೋಗಿದ್ದ. ಶೌರ್ಯದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಸಮಾನರು ಮೂರು ಲೋಕದಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲ, ತಾನೊಬ್ಬನೇ ಹತ್ತು ವೀರರಿಗೆ ಸಮ ಎಂದು ನಿರೂಪಿಸಲು

ಒಂಬತ್ತು ತಲೆಗಳಿದ್ದ ಶಿರಸ್ತಾಣ ಧರಿಸಿ ಬೀಗುತ್ತಿದ್ದವ ಇಂದು ಅದನ್ನತ್ತ ಎಸೆದು ಇವಳ ಪಾದಗಳ ಬಳಿ ತಲೆಬಾಗಿ ಕುಳಿತು ಬಿಕ್ಕಳಿಸಿದ.

‘ನನ್ನನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸು ಮಂಡೋದರಿ. ನಿನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯ ಪುತ್ರನನ್ನು ನಿನ್ನಿಂದ ಕಸಿದು ನನ್ನ ಮೂರ್ಖತನಕ್ಕೆ ಬಲಿಗೊಟ್ಟೆ. ಪುತ್ರಶೋಕ ನನ್ನನ್ನೂ ಹಣ್ಣು ಮಾಡಿದೆ. ನಾನು ತಪ್ಪು ಹೆಚ್ಚೆ ಇಟ್ಟಾಗಲೆಲ್ಲಾ ಅದು ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾದದ್ದು ಎಂದು ಎಚ್ಚರಿಸುತ್ತಲೇ ಬಂದೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಮಾತ್ರ ಹೆಣ್ಣಿನ ಮಾತಿನಂತೆ ನಡೆದರೆ ನನ್ನ ಪೌರುಷಕ್ಕೆ ಅವಮಾನವೆಂದು ಅದನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸುತ್ತ ತಪ್ಪು ದಾರಿಯಲ್ಲೇ ಮುಂದುವರಿದೆ. ನಮ್ಮ ಕಂದ ಇಂದ್ರಜಿತುವೂ ರಾಮನೊಡನೆ ಯುದ್ಧಬೇಡ. ಸೀತೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿ ಶರಣಾಗು ಎಂದ. ನಾನತ್ತಿ ಬೆಳೆಸಿದ ಮಗನಿಂದ ಬುದ್ಧಿಮಾತು ಕೇಳಲು ನನ್ನ ಅಹಂಕಾರ ಬಿಡಲಿಲ್ಲ. ನೀನೊಬ್ಬ ಹೇಡಿ. ಯುದ್ಧ ಮಾಡಲು ಹಿಂತೆಗೆಯುವ ಅಂಜುಬುರುಕ. ಸೀರೆಯುಟ್ಟು ಬಳೆ ತೊಟ್ಟುಕೊ ಎಂದು ಹಂಗಿಸಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಅವನನ್ನು ಕೆರಳಿಸಿ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ದೂಡುವುದೇ ನನ್ನ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿತ್ತು. ಆ ನನ್ನ ಸಿಂಹದಮರಿ ಕೆರಳಿ ಆ ಬಲಿಷ್ಠ ವಾನರಸೇನೆಯ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಡಿ ವೀರಸ್ವರ್ಗ ಪಡೆದ. ನನ್ನ ಸ್ವಾರ್ಥಕ್ಕೆ ಅವನನ್ನು ಬಲಿಗೊಟ್ಟೆ. ಈಗ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪದಿಂದ ಬೆಂದುಹೋಗಿದ್ದೇನೆ. ನಡೆದ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಘಟನೆಗಳಿಗೆ ಆ ನನ್ನ ದುಷ್ಟ ಸಹೋದರಿ ಶೂರ್ಪನಖಿಯೇ ಕಾರಣ. ಅವಳೊಬ್ಬ ಸ್ವೇಚ್ಛಾಚಾರಿ ಎಂದು ಈಗರಿವಾಗಿದೆ. ಅವಳ ಸ್ವಭಾವ ತಿಳಿದಿದ್ದ ನೀನು ಅವಳ ನಡತೆಯನ್ನು ಹಿರಿಯಣ್ಣನಾದ ನಾನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಬಂದೆ. ನಾನದನ್ನು ಅತ್ತಿಗೆ ನಾದಿನಿಯರ ನಡುವಿನ ಈರ್ಷ್ಯೆ ಎಂದು ನಿನ್ನ ಮಾತನ್ನು ತಳ್ಳಿಹಾಕುತ್ತಲೇ ಬಂದೆ. ಆಕೆ ವನದಲ್ಲಿ ಸುತ್ತುತ್ತಾ ಪತ್ನಿಯೊಡನೆ ವಿಹರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಸುಂದರಾಂಗ ರಾಮನನ್ನು ಕಂಡು ಮೋಹಿಸಿದಳಂತೆ. ಆ ಲಜ್ಜೆಗೇಡಿ ಹೆಣ್ಣು ಮುಂದುವರೆದು ರಾಮನನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಲು ಕಾಡಿದಳಂತೆ. ಆತ ಬಲು ಸಂಯಮದಿಂದ ನನಗಾಗಲೇ ಪತ್ನಿಯೊಬ್ಬಳು ಇದ್ದಾಳೆ. ನಾನು ಏಕಪತ್ನಿ ವ್ರತಸ್ಸು. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದನಂತೆ.’

ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದ ರಾವಣ ಒಂದು ಕ್ಷಣ ಮೌನವಾಗಿ ಪತ್ನಿಯತ್ತ ನೋಡಿದ. ‘ನೆನಪಿದೆಯೇ ಮಂಡೋದರಿ? ನಮ್ಮ ಪ್ರಥಮರಾತ್ರಿ ನೀನು ಏಕಪತ್ನಿ ವ್ರತಸ್ಸನ್ನೇ ವಿವಾಹವಾಗುವ ಇಚ್ಛೆ ಇತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದು?’

ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದ ಆಕೆಗೆ ಆ ಕ್ಷಣ ವರ್ತಮಾನ ಮಂಕಾಗಿ ಭೂತಕಾಲ ತೆರೆದುಕೊಂಡಿತು.

ಸೆಜ್ಜಿಗೃಹ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ ರಾವಣ ಮದ್ಯಪಾನದಿಂದ ಮತ್ತನಾಗಿದ್ದ. ಇವಳು ದಿಟ್ಟಿ. ನಾಚಿ ಮೌನವಾಗಿರಬೇಕಿದ್ದ ವಧು ಮನಸ್ಸು ಕೊರೆಯುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ಹೊರಹಾಕಿದಳು.

‘ಪ್ರಭು, ನೀವು ಸ್ತ್ರೀಲೋಲನಂತೆ. ಹೌದೆ?’ – ಈ ನೇರ ಪ್ರಶ್ನೆಯಿಂದ ತುಸು ವಿಚಲಿತನಾದರೂ ಅವಳ ಪತಿ ಸಾವರಿಸಿಕೊಂಡ.

‘ಹೌದು ಮಂಡೋದರಿ. ನಾನು

